

САВІТА ДІАНА
ВАГНЕР

ЩОДЕННИК
РОСІЙСЬКО-
УКРАЇНСЬКОЇ
ВІЙНИ 2022-2024

*Видання здійснене за підтримки
Goethe-Institut в Україні
та Будинку Нюрнберга (Харків),
а також за сприяння
компанії МЦ Баухемі (MC-Bauchemie)
та її керівника Артема Приймаченка,
родини Костянтина та Марини Ващенко (Київ),
Тетяни Гавриш, Світлани Чистякової,
Андрія Мельника та Олександра Філоненка*

*Видавець висловлює подяку
родині Савіти Діани Вагнер –
Урсулі Вагнер та Карлові Стенеруду –
за довіру у виданні цієї книги*

**САВІТА ДІАНА
ВАГНЕР**

ЩОДЕННИК РОСІЙСЬКО- УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

2022–2024

Видавець
Олександр
Савчук

Видавець Олександр Савчук
Харків ▾ 2026

В 12 **Ваґнер Савіта Діана**
Щоденник російсько-української війни (2022–2024) / перекл.
з англ. Інґвар Мартін, Дайана Шелудкевич ; упоряд. Карл Стенеруд,
Урсула Ваґнер, Олександр Савчук. Харків : Видавець Олександр
Савчук, 2026. 488 с. ; [166 іл.].
ISBN 978-617-8157-07-4

Савіта Діана Ваґнер (Savita Diana Wagner, 1987–2024) – німкеня
з позивним «Snake», бойова медикinja батальйону «Карпатська
Січ», яка приїхала до України в березні 2022 року як волонтерка
і після побаченого в Бучі та Ірпені вступила до лав ЗСУ.

Щоденник Савіти Ваґнер є не лише свідченням про війну
зсередини: це також її відверті рефлексії як європейки про Україну
та Західний світ.

Текст уперше публікується українською мовою в перекладі
з англійської за рукописом: Savita Wagner «A German Angel
in Ukraine».

УДК 355.4(477-651.2:470-651.1)“2022/2024”(093.3)

18+ НЕНОРМАТИВНА
ЛЕКСИКА

ISBN 978-617-8157-07-4

© Діана Савіта Ваґнер, тексти, 2022–2024
© Інґвар Мартін, переклад, 2026
© Дайана Шелудкевич, переклад, 2026
© Видавець Олександр Савчук, 2026

Зміст

Передмова ▪ <i>Карл Стенеруд</i>	7
Розділ I ▪ Вторгнення	13
Розділ II ▪ Волонтерка гуманітарної місії	22
Розділ III ▪ Тренування з Національною гвардією	57
Розділ IV ▪ Ізюмський фронт	65
Розділ V ▪ Менадовго – назад у нормальність	105
Розділ VI ▪ Назад в Україну	143
Розділ VII ▪ У вогонь	151
Розділ VIII ▪ Пилюка	199
Розділ IX ▪ Донбас	219
Розділ X ▪ На базі	245
Розділ XI ▪ Львів	263

Розділ XII ▪ Радіоактивні акули	287
Розділ XIII ▪ Кошенята	349
Розділ XIV ▪ Мороз	375
Розділ XV ▪ Ласкаво просимо на війну	389
Розділ XVI ▪ Київ.	451
Розділ XVII ▪ Назад у пекло	461
Епілог	479
Післямова ▪ <i>Урсула Ваґнер</i>	485

Передмова

Савіта була дуже рішучою жінкою, з твердими переконаннями та загостреним відчуттям добра і зла; вона не робила винятків і була безкомпромісно справедливою. Водночас мала співчуття, яке мені не траплялося більше ні в кого. Це лише кілька з багатьох причин, чому я одружився з нею.

Кожен, хто почує її історію, запитає: чому жінка, яка мала все в Німеччині, поїхала до країни, на яку напали, де їй довелося жити в бруді й злиднях, стаючи свідком зла та жорстокості – усього найгіршого, на що здатне людство?

Відповідь проста: вона не могла стояти осторонь і дозволити злу перемогти, поки лідери вільного світу нічого не роблять. Саме так вийшла з-під контролю Друга світова війна, і саме так розгорнулася й ця війна: зло лише захочується, коли праведні сидять склавши руки.

Савіта була особливим різновидом героя: янголом, який пильнував та оберігав українських захисників, опікувався ними, коли ті боролися за свою свободу – і одночасно за свободу Європи. Вона багато писала про Україну, і я зібрав усе разом, щоб ви прочитали про її досвід її ж словами.

Щиро сподіваюся, що й ви зможете пізнати Савіту так, як знав її я, як знали її побратими, і всі ті люди, котрим вона допомагала.

Вона була винятковою людиною, і я безмежно за нею сумую.

Карл Стенеруд